

EXPUNERE DE MOTIVE

În ultimul deceniu, pe plan mondial, s-a produs o schimbare de paradigmă în ceea ce privește raportarea față de persoanele cu dizabilități, punându-se accentul pe respectul omului și tratarea persoanei cu dizabilități ca fiind egală în societate. Astfel, dizabilitatea este în acest moment considerată o componentă inevitabilă și universală a diversității umane.

Noua paradigmă presupune 4 valori esențiale extrase din Carta Dreptului Omului ce sunt relevante în domeniul dizabilității, și anume:

1. Demnitatea- respectarea integrității fizice și morale a persoanei
2. Autonomia- capacitatea de decizie proprie și de acțiune
3. Egalitatea- interzicerea discriminării și solidaritatea socială

Tipul de servicii pe care societatea îl oferă persoanelor cu dizabilități este determinat de modul de abordare a problematicei dizabilității. Mai precis, de „filozofia ” care stă la baza dezvoltării politicilor sociale. De exemplu, filozofia incluziunii sociale sau modelul social al dizabilității consideră persoana cu dizabilități ca fiind un cetățean cu drepturi depline. Aceasta își propune drept obiectiv accesibilizarea sistemelor societății pentru toți membrii săi.

Sistemele noastre, cum este cel educațional, de transport, de sănătate, de locuit, cel ocupational, precum și posibilitățile de petrecere a timpului liber sunt create și construite pentru a satisface nevoile a 90% din populație. Restul de 10% îl reprezintă sectorul persoanelor cu dizabilități, care nu se pot folosi de aceste sisteme fără a primi ajutor.

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la data de 13

decembrie 2006 de catre Adunarea Generala este cea care legifereaza schimbarea de paradigma in domeniul dizabilitatii. Conventia a fost semnata in 2007 de Uniunea Europeana si de tara noastra. La nivel de legislatie europeana, primul document cu adevarat relevant pentru domeniul atat de sensibil si dificil al dizabilitatii este Tratatul de la Amsterdam din 1997, care, în articolul 13, interzice discriminarea bazata pe sex, rasa, religie sau convingeri, varsta, orientare sexuala sau dizabilitate. Pe baza acestui articol, pe data de 27 noiembrie 2000, Consiliul Uniunii Europene a adoptat un ansamblu de masuri pentru combaterea discriminarii. In continuarea articolului 13, articolul 21 din Tratatul asupra Uniunii Europene, Carta Drepturilor Fundamentale proclamata pe 7 decembrie 2000 cu ocazia Consiliului European de la Nisa include interzicerea oricarei forme de discriminare pe motive de dizabilitate, in timp ce articolul 26 recunoaste ca drept fundamental „dreptul persoanelor cu dizabilitati de a beneficia de masuri create pentru a le asigura independenta, integrarea sociala si ocupationala si participarea la viata comunitatii”.

Intr-un stat democratic, serviciile sociale au un rol extrem de important pentru diminuarea situatiilor de vulnerabilitate aparute ca urmare a modificarilor sociale sau economice. Ca atare, intr-un asemenea context, sprijinul financiar pentru aceste persoane trebuie sa fie orientat catre solutii concrete, facile si conforme posibilitatilor reale ale beneficiarilor. Respectarea integritatii si statutului lor si eficienta in ajutorul oferit constituie un imperativ pentru orice guvernare care se doreste responsabila si cu adevarat indreptata catre nevoile fiecarui cetatean ale carui interese trebuie sa le reprezinte la cel mai inalt nivel.

In aceasta privinta, pensiile de invaliditate si cele de handicap reprezinta o prioritate in ceea ce priveste respectarea intocmai a intereselor si nevoilor celor carora le sunt destinate, fiind imperios necesar ca ele sa fie in permanenta imbunatatite si innoite pe masura ce interesele si nevoile beneficiarilor se schimba, precum si contextul specific al statului.

Conform specialistilor, tinand cont de prevederile Legii nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata, cu modificarile si completarile

ulterioare, sunt considerate persoane cu handicap acele persoane carora mediul social, neadaptat deficientelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale si/sau asociate, le impiedica total sau le limiteaza accesul cu sanse egale la viata societatii, necesitand masuri de protectie in sprijinul integrarii si incluziunii sociale.

Cat despre invaliditate, specialistii confirma cateva diferente clare. Invaliditatea este o notiune medico-juridica care exprima statutul particular al unei persoane asigurate in sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale, care beneficiaza de drepturi conform legii si este cuantificata in raport cu posibilitatea desfasurarii activitatilor legate de viata cotidiana si/sau profesionala.

Nu exista identitate intre notiunea de invaliditate si cea de handicap, acestea fiind reglementate in mod distinct, fiind constatate de organe de specialitate diferite, in conditii diferite si conferind persoanelor in cauza statute si drepturi diferite. Insa, handicapul nu exclude in mod automat invaliditatea. Astfel, in conditiile legii, o persoana care este incadrata in grad de handicap va putea fi pensionata pentru invaliditate daca invaliditatea este constatata de catre medicul specializat in expertiza medicala a capacitatii de munca din cadrul CNPP.

Iar aici ajungem la subiectul cel mai delicat si arzator din acest moment privitor la pensiile de invaliditate si de handicap. Si anume, criteriile de incadrare pentru a putea beneficia de ele!

Orice act legislativ care nu mai foloseste nevoilor celor caruia ii este destinat este nul!

Orice act legislativ care, in loc sa usureze statutul celor caruia ii este destinat, dimpotriva, il ingreuneaza sau il face si mai dificil, este nu doar nul, ci reprezinta si un factor de prejudiciu. Exact opusul scopului originar al legislatiei!

In aceasta situatie se afla in prezent Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Cea care se bazeaza pe principiul

nediscriminarii, dar ale carei norme, in prezent nu mai respecta intentiile legiutorului.

La momentul actual, criteriile medicale pentru obtinerea pensiei de invaliditate si pentru incadrarea in grad de handicap nu mai sunt actuale, ele nemalefectand intocmai realitatea noilor diagnostice aparute si, prin urmare, nevoile si interesele beneficiarului stabilite si garantate de insasi Legea Fundamentala a Romaniei.

In plus, persoanelor care sufera de diverse grade de invaliditate sau de handicap li se cere in mod constant sa se deplaseze si sa faca eforturi peste puterile lor, creandu-li-se prejudicii pentru a fi rediagnosticate si revalidate, in conditiile in care, in mod evident, circuitul ar putea fi unul diferit, invers si unul cat se poate de orientat si aplicat situatiei reale a beneficiarului, asigurandu-i confortul si bunastarea si nemalepunandu-l in mod sistematic la situatii care ii pot aduce grave prejudicii fizice, psihice sau emotionale sau ii pot pune si mai mult in pericol starea de sanatatea si asa precara.

In plus, asa cum mentionam si mai sus, facand apel la principiul fundamental de drept international si national, acela al nediscriminarii, boala sau accidentele nu aleg in functie de varsta, nu fac selectii si nici nu le putem prevedea! De aceea, consideram nu doar inutil, ci de-a dreptul periculoasa, clar discriminatorie si absolut negativa si prejudicianta orice forma, cerinta si prevedere prin care se tine cont de varsta la stabilirea oricarui diagnostic in vederea incadrarii pentru pensia de handicap si/ sau invaliditate. Ca sa nu mai mentionam de situatiile complet absurde si de un ridicol trist in care persoane cu membre amputate sunt chemate la reevaluari!

Iar acestea sunt cateva exemple scurte ce reflecta necesitatea si urgenta revizuirii legislative in scopul imbunatatirii acestei legi, acesta fiind un gest de restaurare fireasca.

Insistam asupra caracterului pozitiv al fiecarei legi si al aceleia de reprezentare cat mai exacta, precisa si benefica a sa fata de cei careia ii este destinata.

In acelasi timp, la fel de importanta pentru actul legislativ este adaptarea continua si constanta la conditiile si schimbarile ce se produc la nivel general, cat, mai ales, in domeniul specific la care face referire.

Acestea sunt caracteristici si cerinte sine qua non pentru orice act normativ, iar in momentul in care el nu mai sunt indeplinite, este de la sine inteles ca prima actiune a oricarui legiutor este aceea de a opera conform si de urgenta.

Cu atat mai mult cu cat vorbim aici de un sector de populatie atat de sensibil, care necesita intreaga noastra aplecare si dedicare pentru a le usura situatia, ci nu a le o ingreuna, punandu-le piedici inutile si lipsite de sens sau neurmarind noile schimbari si nevoi inevitabile.

Scott Hamilton spune ca "Singurul handicap in viata este o atitudine nepotrivita." Parafrazand, in cazul de fata, am putea inlocui termenul "viata" cu cel de "lege". De aceea, avem nevoie de legi valide care sa nu invalideze si mai mult o categorie care, repetam, nu are nevoie de piedici, ci de sustinere.

În numele inițiatorilor:

Senator,

Chisăliță Ioan Narcis

Senător,

Băduleşcu Dorin Valeriu

Coinițiatori

Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Nr. Crt.	Nume / Prenume	Senator/Deputat	Grupul Parlamentar	Semnătura
1	NICOLAE Ștefan	Senator	PSD	
2	SĂLĂN EMBARDIE	Senator	PSD	
3	Potruca Roxana Motelia	Senator	PSN	
4	Craionaru Lucretia	Senator	PSD	
5	MAZILU LIVIU	SENATOR	PSA	
6	ARCAN EMILIA	Senator	PSD	
7	ROȘARU ION	Senator	PSD	
8	SPOCHIEU CRISTINA	Senator	PSA	
9	MARCIU OVIDIU	Senator	PSD	
10	MARANȘTEHE MIROX		PSD	
11	SALAR EROREZ	Senator	PSD	
12	MIHU ȘTEFAN	Senator	PSD	
13	MARIN GHEORGHE	Senator	PSD	
14	LUPU VICTOREL	Senator	PSN	
15	PĂNESCU DORU-ADRIAN	Senator	PSD	
16	IRIZA ȘCARLAT	SEN.	PSD	
17	ILEA VĂRILE	SEN.	PSD	
18	CRETU GABRIELA	SENATOR	PSD	
19	SILISTRU BOIANA	SENATOR	PSA	
20	CORLĂȚEAN TITUS	Senator	PSD	
21	LEȘ GABRIEL	Senator	PSD	
22	BOGARU EURON	SENATOR	PSD	
23	DUMITRESCU CRISTINA	SEN.	PSD	
24	Ecatarina Andrei Murescu	Senator	PSD	
25	MATEI CĂM BOGDAN	SENATOR	PSD	
26	VULPESCU IOAN	SENATOR	PSA	
27	FEDEROVICI BOIANA ELENA	SENATOR	PSD	
28	IRGHIN LUCIANA	SENATOR	PSD	
29	VALECA ȘERBAN CĂM	SENATOR	PSD	
30	BOTNĂRIU EMANUEL GABRIEL	SENATOR	PSD	

31	MIRIAM NICOLAE	SENATOR ~~PSD~~	PSD
32	MIREA SIMINICA	SENATOR	PSD
33	NITA ILIE	SENATOR	ALDE
34	~~BAISANU~~ ALY	DEP.	ALDE
35	ICULE MIHA	SENATOR	ALDE
36	SIMIONCA IOAN	SENATOR	ALDE
37	HADARCO LOU	SENATOR	ALDE
38	ION POPA	SENATOR	ALDE
39	NICOLAE MARIUS	SENATOR	ALDE
40	MELESCANU TEODOR	SENATOR	ALDE
41	SIBINESCU Ionut	SENATOR	ALDE
42	ILIE VIORDEL	SENATOR	ALDE
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			